

Verschenen

NATUURBOEKERIJ, 1987. *De mooiste groenwandelingen.* Uitgeverij Natuurboek, ISBN 90-6326-043-1: f24,95.

In dit handzame boekje op zakformaat wordt een groot aantal natuurwandelingen beschreven door twaalf bosheide- en duingebieden. De duingebieden die aan de orde komen zijn: boswachterij Texel, boswachterij Schoorl, Noordhollands Duinreservaat, boswachterij Noordwijk, Meijndel en boswachterij Westerschouwen. Elk gebied wordt kort beschreven, waarbij nuttige informatie wordt vermeld over de toegangsregeling, de bereikbaarheid en adressen of telefoonnummers voor verdere informatie. De wandelingen zelf staan weergegeven op kaartjes.

RIJKSINSTITUUT VOOR NATUURBEHEER, 1987.

Gaswinning op Ameland-oost, effecten van de bodemdaling. RIN-rapport 87/14.

Als gevolg van de gaswinning bij Ameland zal de bodem aldaar naar verwachting de komende 20 jaar 26 centimeter dalen. In dit rapport worden de effecten (die zich beperken tot het eiland en directe omgeving) beschreven. De bodemdaling zal onder andere effecten hebben op de kwelders (verschuiving in vegetatietypen), de kusterosie (meer afslag) en de vochtige duinvalleien (stijging grondwaterstand en mogelijk verruiging).

H. VAN DER HAGEN, 1987.

Winkanalen in de Amsterdamse Waterleidingduinen: een graskarperproef en een floristische inventarisatie. Gemeentewaterleidingen Amsterdam.

De winkanalen in de AWD worden van tijd tot tijd schoon gemaakt met maaiboten. Deze activiteit is nadelig voor de watervegetatie en kost nog geld ook. Dit rapport beschrijft een eerste (hoopvolle) proef om de woekerende vegetatie in de winkanalen in bedwang te houden met graskarpers i.p.v. met maaiboten.

D. BRAND, 1987. *Het*

landschap van de Luchterduinen; een onderzoek naar de relatie tussen de bodem, de vegetatie en de geomorfologie in de Luchterduinen.

Gemeentewaterleidingen Amsterdam.

Dit onderzoek behelst grondboringen, chemisch bodemonderzoek en

kwantitatieve beschrijvingen van vegetaties in proefvlakken. Duidelijke conclusies omtrent geformuleerde hypothesen in het kader van een landschapsoecologische beschrijving van de Nederlandse duinen konden helaas niet worden geformuleerd.

HANS VAN DER GOES, ROB HIGLER, YVONNE VAN MANEN, RINA RUESINK, HERMIEN VAN SLOGTEREN & ANJA ZOOMER, 1986.

Duinrellen in Noord-Kennemerland, van Noordzeekanaal tot Hondsbossche Zeewering. Uitgeverij Conserve, Schoorl. ISBN 9071380041, prijs f24,75.

Een duinrel is een smalle, gegraven watergang met een zandige bodem, die (kwel)water van de duinen naar de polders afvoert. In vroeger tijden waren duinrellen zeer algemeen en werd het schone en mineralenrijke water (m.n. het roodbruin kleurende ijzer) voor diverse doeleinden gebruikt. Ook flora en fauna waren van bijzondere aard.

Door verminderde watertoevoer vanuit de duinen en vervuiling is zowel de kwantiteit als de kwaliteit van het water in duinrellen sterk achteruit gegaan en zijn sommige oevers, vooral in tuinbouwgebieden, geheel plantloos. Desondanks zijn er nog waardevolle duinrellen te vinden met schitterende plantensoorten en een typische macrofauna in het helder stromende water.

Naast deze wetenswaardigheden wordt in het 46 pagina's tellende boekje ook informatie gegeven over bedreiging, bescherming en beheer van de duinrellen in Noord-Kennemerland.

C. SWENNEN (m.m.v. R. DEKKER), 1987. *De*

Nederlandse zeenaaktslakken. Wetenschappelijke mededelingen K.N.N.V. nr. 183. Bestelling: giro 13028 t.n.v. Bureau KNNV, B.

Hoogboomlaan 24, Hoogwoud o.v.v. WM nr. 183 en titel. Prijs f12,- (leden KNNV f8,-).

Dit boekje geeft een uitgebreide beschrijving van de biologie (morfologie, voortplanting, soortbeschrijving, klassificatie) van de Nederlandse zeenaaktslakken. Bij de determinatietabel worden praktische wenken gegeven over het verzamelen en bewaren van zeenaaktslakken. **A.A. STERK, 1987.**

Paardebloemen: planten zonder vader; variatie, evolutie en toepassingen van het geslacht paardebloem

(Taraxacum). Met bijdragen van C.H. Hommels, M.J.P.J. Jenniskens, J.H. Neuteboom, J.C.M. den Nijs, P. Oosterveld en S. Segal. Natuurhistorische bibliotheek K.N.N.V. nr. 42, ISBN 90-5011-009-6.

Bestelling: giro 13028 t.n.v. Bureau KNNV, B. Hoogenboomlaan 24, Hoogwoud o.v.v. NB nr. 42 en titel. Prijs f66,- (leden KNNV f42,50).

Wie zich eens lekker wil verdiepen in één klein onderdeelje van de natuur moet dit boek kopen, want 350 pagina's over één plantengeslacht is niet niks. En saai is dit boekwerk allerminst. Het boek behandelt op boeiende wijze werkelijk alle aspecten van het geslacht Taraxacum: voorplanting, morfologie, taxonomie, evolutie, verspreiding, ecologie enz. Ook aan de orde komt de plaats van de Paardebloem in onze samenleving (in natuurgebieden, in beweide graslanden, in de geneeskunde of in de keuken), de vele volksnamen voor de Paardebloem (zoals Pisbloem of Zoermelk) en de Paardebloem in de kunst. Het boek wordt afgesloten met een uitgebreide woordenlijst, literatuurlijst en register.

M.A. BINSBERGEN & W.J.

WOLFF, 1985. *Verslag van een oriënterend onderzoek naar de bodemfauna van de Haaksgronden nabij Texel.*

Rijksinstituut voor Natuurbeheer Texel. Prijs f5,-; overmaken op giro 949402 van het RIN te Arnhem o.v.v. RIN-rapport 85/23.

Even ten zuidwesten van Texel ligt een grote zandbank die net boven het water uitsteekt. Wij zouden geen Nederlanders zijn als wij met zo'n braak liggend stuk grond niet iets wilden doen. Dit maal was het de Nederlandse Energie Ontwikkelings Maatschappij die plannen had om er een grote pompaccumulatiecentrale neer te zetten. Een dergelijke centrale bestaat uit een door hoge dijken omgeven waterbekken, dat volgepompt wordt in perioden met een energieoverschot en weer leegstroomt (voor elektriciteitsopwekking) in perioden met een energietekort. Omdat de bouw van een dergelijke centrale de natuur ter plekke uiteraard danig aantast, leek het bovengenoemde Maatschappij verstandig om de plaatselijke natuurwaarden in kaart te laten brengen. In bovengenoemd rapport worden de resultaten weergegeven van het uitgevoerde

bodemonderzoek. Het rapport blijft helaas steken in een beschrijving van de bodemfauna die in het gebied voorkomt en enkele zinsneden over de niet al te hoge soortenrijkdom en biomassa. Vrijwel niets wordt vermeld over de betekenis van het gebied voor Wadden- of Noordzeemilieu.

PROVINCIAAL BESTUUR VAN NOORD-HOLLAND, 1987. *De natuur van Noord-Holland genoteerd; hoofd rapport. Met deelrapporten:*

- *Wilde planten in Noord-Holland;*
- *Amfibieën en reptielen in Noord-Holland;*
- *Macrofauna in Noord-Holland (nog in bewerking);*
- *Broedvogels in Noord-Holland (nog in bewerking).*

In deze serie rapporten doet het bestuur van de provincie Noord-Holland verslag van de eerste ronde van de provinciale milieu-inventarisatie, die is uitgevoerd tussen 1979 en 1985. In het hoofd rapport worden samenvattingen gegeven van de gegevens die zijn verzameld over vegetatie, vogels, amfibieën, reptielen en hydrobiologie (waterkwaliteit, macrofauna). Tevens is een hoofdstuk gewijd aan het gebruik van deze gegevens in het beleid van de provincie. In de deelrapporten wordt dieper ingegaan op de verzamelde gegevens.

EURODUNES - A newsletter for dune conservation, management and research. *Editors: Albrecht Gerlach, Volker Haeseler, Oldenburg (B.R.D.). 20 pp. ISSN 0993-7865.*

In februari jl. verscheen het eerste nummer van 'Eurodunes', de nieuwsbrief voor leden van de EUDC - 'European Union for Dune conservation and Coastal management' (in oprichting). De eerste 'Eurodunes' besteedt ruime aandacht aan de wenselijkheid, de doelstellingen en het werkkterrein van een Europese duinenorganisatie. Ook bevat het aankondigingen van duincongressen en -excursies, een overzicht van de Britse duineninventarisatie, een lijstje van recente publicaties en een opgaveformulier voor de EUDC. Een gratis eerste nummer is aan te vragen bij de Stichting Duinbehoud, Postbus 11059, 2301 EB Leiden (tel. 071-131800).